

Stemmotieven bij de gemeenteraadsverkiezingen

Voor: NPS/NOVA
Hugo van der Parre

Datum: 28 januari 2009

Project: 91804

Copyright:

© 2010. Synovate Ltd. Alle rechten voorbehouden.
De concepten en ideeën die u in dit document worden aangeboden zijn intellectueel eigendom van Synovate Ltd. Deze zijn strikt vertrouwelijk van aard en worden u aangeboden met dien verstande dat zij door u strikt vertrouwelijk behandeld dienen te worden en dat van de hiervoor genoemde concepten en ideeën geen gebruik zal worden gemaakt, waaronder ook valt het verstrekken van informatie aan een derde partij, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming en/of volledige betaling van de gebruikelijke vergoedingen voor professionele dienstverlening.

Inleiding

Over een maand zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Deze week onderzocht Synovate in opdracht van NOVA welke aspecten bepalend zijn voor de stemkeuze. Verder is gekeken of er verschillen zijn tussen kiezers van de verschillende partijen (als er vandaag landelijke verkiezingen zouden worden gehouden). Zo kan gekeken worden wat de stemmotieven van de verschillende kiezersgroepen zijn in de keuze voor een partij bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Er zijn in totaal zo'n 950 mensen ondervraagd van dinsdag 26 januari tot donderdag 28 januari. Het onderzoek heeft meegelopen het reguliere Politieke Barometer-onderzoek.

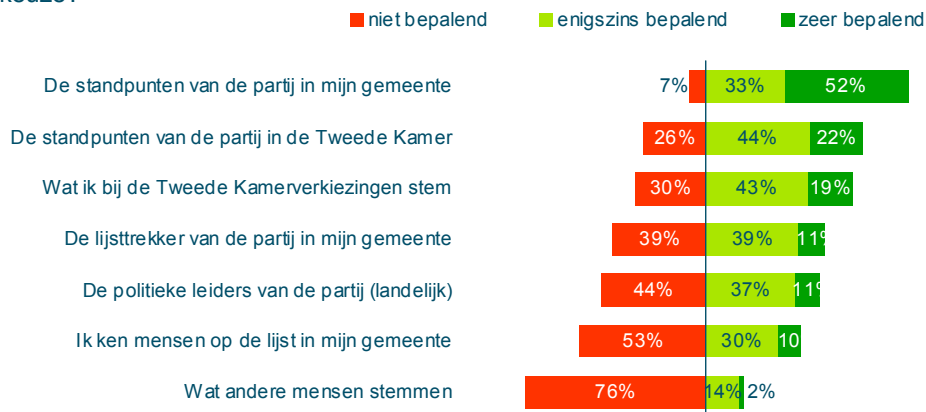
Standpunten in de gemeente meest bepalend bij stemkeuze

Over een maand zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Het is interessant om na te gaan wat de stemmotieven zijn bij deze verkiezingen. Laten de huidige kiezers zich op 3 maart leiden door de landelijke- of gemeentelijke politiek? Spelen de partijkandidaten een rol of vindt men de standpunten belangrijker?

Men vindt de lokale partijstandpunten belangrijker dan de landelijke, want als we vragen waarom men een bepaalde politieke partij kiest bij de gemeenteraadsverkiezingen, geeft een overgrote meerderheid aan dat de standpunten in de gemeente (enigszins of zeer) bepalend zijn voor hun stemkeuze. Toch zijn voor twee derde van het electoraat ook de standpunten van de partij in de Tweede Kamer bepalend voor de stemkeuze.

Partijkandidaten (zowel lokaal als landelijk) lijken minder van belang in de keuze dan de partijstandpunten. De lijsttrekker van de partij bij de gemeenteraadsverkiezingen en de politieke leiders (landelijk) komen in rangorde van belang pas op de vierde en vijfde plaats.

Er zijn verschillende redenen waarom mensen bij de gemeenteraadsverkiezingen kiezen voor een bepaalde politieke partij. In hoeverre zijn de volgende aspecten bepalend voor uw keuze?

Basis: heeft de intentie om te stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen

In hun stemkeuze is het voor mannen vaker bepalend dat er mensen op de lijst staan die zij kennen (48%) dan voor vrouwen (32%). Onder jongeren (18-34 jr.) is relatief vaak bepalend wat anderen stemmen (23%).

Vervolgens hebben we gevraagd wat de mensen die de intentie hebben om te gaan stemmen het meest bepalend vinden in de keuze voor een partij.

Voor zes op de tien mensen zijn de standpunten van de partij in hun gemeente het meest bepalend voor hun stemkeuze. Onder PVV'ers is dit lager, namelijk 48%.

Veel minder bepalend zijn de landelijke standpunten. Voor 15% van de kiezers bij de gemeenteraadsverkiezingen zijn de standpunten van hun partij in de Tweede Kamer het meest bepalend. Dit aandeel is onder PVV'ers en SP'ers juist hoger, respectievelijk 22% en 18%. Dit geldt ook voor jongeren (21%).

De lijsttrekker van de lokale partij en ook de landelijke politici van de partij, blijken bij weinig mensen doorslaggevend te zijn in hun stemkeuze bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Opvallend is verder dat één op de tien CDA'ers het feit dat zij een partijkandidaat kennen, het meest bepalend is voor hun stemkeuze. Dit aandeel is veel hoger dan bij andere partijen. Ook onder ouderen is dit aandeel (6%) relatief hoog.

Tabel: Welk aspect is voor u het meest van belang in uw stemkeuze voor de gemeenteraadsverkiezingen?

	Allen	CDA	PvdA	SP	VVD	PVV	GL
De standpunten van de partij in mijn gemeente	59%	61%	60%	62%	65%	48%	67%
De standpunten van de partij in de Tweede Kamer	15%	9%	13%	18%	14%	22%	11%
Wat ik bij de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer stem	9%	8%	12%	7%	8%	13%	11%
Ik ken mensen die op de lijst staan van deze partij in mijn gemeente	4%	10%	3%	4%	3%	2%	4%
De Nederlandse politieke leiders van de partij (minister of fractievoorzitter in de Tweede Kamer)	2%	3%	3%	1%	2%	4%	3%
De lijsttrekker van de partij in mijn gemeente	2%	3%	3%	4%	3%	1%	-
Wat andere mensen stemmen (bijvoorbeeld mijn partner, familie, vrienden)	1%	-	-	-	-	1%	-
Geen van bovenstaande	8%	6%	7%	4%	6%	8%	4%

Basis: heeft de intentie om te gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen, zou (...) stemmen indien er vandaag Tweede-Kamerverkiezingen zouden zijn.